

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Epistulae - Cod. Aug. perg. 52

[S.l.], [9. Jh.]

Hieronimus an Oceanus: de unius uxoris viro

[urn:nbn:de:bsz:31-6736](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-6736)

quocumq; uidit. Quo uerumq; te uana sc̄ti delectat̄ ambitio: quoties in mundo aliquid
uideris gloriosum. ad parad̄ sum̄ m̄te transire dote. Erre incipe quod futura est. & audi
es d̄sponso tuo. Pone me sicut signaculum in corde tuo. sicut signaculū in brachio tuo. & opere
partē ac m̄te mutata clamab. aqua multa n̄ poterit extinguere caritatē. & lumina n̄ coo
periant eam. **EXPLICIT SC̄I HIERONIMI PR̄BI EP̄ST̄LA AD PYSIOCHUM DE VIRGINITATE SERUANDA**

Nunc ad oceanus De unius uxoris uirgo
Nympha fili oceanus fore putabam indulgentia principis calomniam sustinere.
redē. & de carcerib; exeuntes post sordēs ac uestigia catenarū dolerent alios relaxatos. In euan
gelio audit inuidus salutar aliene. amice nego bonū quare oculus tuus nequam. Condu
sit d̄s omnia sub peccato ut omnib; miseretur. Ubi habundauit peccatum. sup̄ habundē
gratia. Cetera s̄gypti primogenita. & neuim̄ tum quidem israheliticum. in egypto derelictum.
& consurgē mihi caua heresis. atq; olim emortua uisera contritum capud leuat. que n̄ ex
parte ut ante consueuerat. sed totum xp̄i subruit sacramentum. Dicendo enim eē aliqua
que xp̄i n̄ possit purgare sanguine suo. & tā profunda scelera pristinosq; in uiri corporib; atq; ani
mi cicatrices. ut medicina illius attenuari n̄ queant. Quid aliud egit. nisi ut xp̄i frustra
mortuus sit. Frustra autē mortuus ē. si aliquos n̄ potest uiuificare. m̄tē iohannes baptista
& digito xp̄m. & uoce demonstrans. ecce agnus d̄i qui tollit peccata mundi. Si adhuc in seculo
quos xp̄i peccata n̄ tulerit. autem ostendendi sunt. n̄ esse de mundo quos xp̄i ignorat indulgen
tia. aut si de mundo sunt. eligendum eū ubi alterum liberati a peccatis xp̄i potentiam adhuc
rei in bicillitate p̄bant. Sed abn̄ de omnipotente credere quod in aliquo impotens sit. Omnia
que pat̄ facti. & filius facti similiter. infirmitas filii redundat ad patrem. cuncta ouicula membra
portata s̄ uoce apostoli. eptē xp̄i gratiam sonant. & ne parum uideretur simplex gratie nunci
patio. Gratia inquit uob; & pax multiplicet̄. Multiplicatio p̄mittitur. & nobis pauca
adfit mat̄. Quos n̄ ista nostri p̄blematum. ceterus in sp̄ne ep̄scopi. homo. & s̄tate uobis
& sacerdotio. unam ante quam baptisat̄. alterā post lauacrum. priora mortua dux̄ uxore.
& arbitrar̄ eum contra apti factum sententiam quincatalogum uirtutum ep̄scopi. unius
uxoris uirum p̄cipit ordinandum. Miror autē te unū p̄traxisse in medium. cum omnis mundus
h̄ ordinacionib; plenus sit. Non dico de presbiteris. n̄ de inferiore gradu. ad ep̄scopos uenio. quos
si singillatim uoluerō numerare. tantus numerus congregabitur. ut arminensis s̄nodi mul
tudo superet̄. Sed & indecent est. sic unū ueri. ut plures accusare uidearis. & quem ratione
n̄ possis. peccantium sociate defendas. Sustinui rome uiro eloquentissimo cornuatū ut di
c̄t̄ filogisimū. ut quocumq; me uerterem. strictus teneret. Uxorem inquit ducere. peccatum
ē an̄ non. Ego simplex & quinsidiar̄ uitare nescirem dedi n̄ esse peccatum. Rursum alius p̄po
sui. in baptisate bona opera dimitte uirt̄ animala. & in hac eadem simplicitate respondi. pec
cata dimitte. Cum me securū putarem ceperunt mihi hinc inde cornua increcere. & ab
scondita prius acies dilatare. Siquis uxorē ducere n̄ est peccatum. baptisimum autē peccata
peccata dimitte. Quicquid non dimitte reseruat̄. Illico mihi quasi a fortissimo pugillo per
cussus essem. ante oculos caligo obseruari cepit. Statimq; recordatus chrisippi. sophisma
tis. simentis. idq; uerum dicit. mentiris. & in me reuersus conueri in aduersariū p̄positionis.

Stropham. queso inquam te ut respondeas. baptismum nouum hominem facit an non; uix de
dit quod nouum facit & gradum inuili. ex toto nouum facit an ex parte. Respondit ex toto
Deinceps interrogauit. Nihil ergo ueteris hominis in baptismo reseruat. Mouit capud.
Cepi prius texere. si baptismum nouum hominem facit & ex toto nouum creat. nihil quoniam
eo ueteris hominis reseruat non potest nouo imputari quod in ueteri quondam fuit primū
spinosus nō obmutuit. Postea uero p̄sonano uitio. cum loqui nescit & tacere non potuit. Sua
dere tam. frontis pallere gēne tremere labia herere lingua. salua sicari. & plus timore quā
fate contrahi. erupit aliquando. Non legisti ab apostolo. unius uxoris uirum ad summi sacer
dotium. & rem n̄ tempora definiti. quia me illo ḡsimus prouocauerat. & uidebam redere hominē
ad interrogatiunculas tortuosas. sua contra illum tela iaciebam. baptizator inquit apostolus se
git in episcopatum. an caticum uiror. Respondere nolebat. ego id ipsum ingerere. & secundo ac t̄tio
reus citari. nobis putaret. quoniam uo f̄leu in lapidem uersa ē. uer t̄ome a clauditorer. nihil in t̄e o bo
ni iudicer. aduersarium. uigilantē an dormientē ligem nisi quod facilius est quiescenti quā reluc
tanti uincula innectere. Si apostolus. n̄ cathicum uiror in clerū elegit. sed fideles. fidelis autē est qui
p̄sopos ordinat. uita caticum uiror n̄ imputabunt fideles. Torquebam istius modi spicula & uibranter
astar in letargum di. n̄gebam. oscitabat tantum. & quasi p̄mentis crapulam. ructans & nauisians
emouebat. apostolus dixit paulus hec docuit. Proferunt ergo apostoli epistole. una ad timotheum
altera ad titum. In prima scriptū erat. Si quis episcopatum desiderat bonū opus desiderat. Oportet
ergo ep̄m in rephensibilem eē. unius uxoris uirum. sobriū. prudentē. ornatū. hospitale. doctore. n̄
uino lentū. n̄ percussore. sed modestū. n̄ litigiosum. n̄ auarū. domū suā bene regentem. filios habentē
subditos cū omni castitate. Si quis autē domū suā p̄esse nescit. quomodo ecclesie dī diligentē habe
bit. Nonne ophitū. ne in supbia elatus. in iudicium incidat diaboli. Oportet autē eū. & testimoniū
habere bonū ab his qui foris s̄. ut n̄ in obprobrium incidat & laqueum diaboli. Ad titum statim in prin
cipio hec mandata ponuntur. Huius rei gratia reliqui te c̄re uita que de errant corrigas. consti
tuas p̄cūitates. presbiteros. sicuti ego tibi disposui. Si quis est sine crimine. unius uxoris uir. fi
lios habens fideles. n̄ in accusatione luxurie aut in subditos. Oportet enim ep̄m esse sine crimine
tamquam dī dispensatorem. n̄ p̄ter uim. non uacundum. non uolentem. non percussorem. non ep̄
lucris cupidum. sed hospitalem. beniuolum. prudentē. iustum. sc̄m. continentem. obtinentem eum
qui secundum doctrinam ē fidelem sermonem. ut potens sit exortari in doctrina. & contra dicentes
reuincere. In utraque epistola siue ep̄i ep̄tri. quamquam apud ueteres idem ep̄i & presbiteri fue
runt. quia illud nom̄ dignitatis ē. hoc factis. iubent. monogami in clerum colligi. certe de baptiza
tis. apti sermo est nemo dubitat. Si ergo omnia que in ordinatione querunt ep̄i n̄ p̄iudicant
ordinando licet ea ante baptismum n̄ habuerit. Querit enī quid sit. & non quid fuerit. quare solum
nomen uxoris in peccatū. quod solum peccatum non fuit. ^{dicat quia peccatū n̄ fuit} idcirco n̄ est diuersum in baptismo. Remo
uam audio. quia peccatū n̄ fuit in peccatum reputabit. Omnia sc̄ra. & publice conluuiones. sordes
impudicis indm̄. parricidium & uicium in parenter. atq. in extra ordinarias uoluptates. ut iustq.
sexus. mutata natura xp̄i fonte purgantē uxoris inhererunt macule & lupanaria thalamis pre
ferantur. Ego tibi non imputo meretricū exortatus. ex oleo greger effusionem sanguinis. & ad instar su
is in omni cenno libidinum uolutabri. & tum mihi olim mortuam de sepulcro uxoreculā protrahit.

de Niobon

quā ideo accipi nescerem quod fecisti. Audiant etiam menses ecclesie de quibus cotidie horrea nra
 complentur. Audiant catholicum qui fidei candidati ne uxores ducant an abaptisma
 ne honesta iungant matrimonia. sed scortorum. atque cotidie publica platonis promiscua
 uxores communer liberos habeant. Immo caueant qualecumque uocabulum coniugis. ne post
 quam in xpo crediderint noceat eis. Quod aliquando. non concubinas. nec meretrices. sed uxores
 habuerint. Recolat uniusquisque conscientiam suam & totius uulnera pingat sciat. Cumque ue
 rum iudicem proprio se exhibuerit delictorum. audiat increpantem ih̄m. Hypocrita ecce primum
 trabem de oculo tuo. & tunc uidebis eicere festucam de oculo fratris tui. Uere scribarum & pharisaeo
 rum similis calicem eliquantes. & camelum glutientes. decimam mentam & ansium & diuini iudicium p̄
 timet amur. Quid simile uxor & scortum imputat infelicitas coniugis mortue & libido meretricis co
 sonat. Ille si prior uxor uiuere & aliam non habere. tu ut passim caninas nuptias iungeres. quid po
 ter excusare. forsitan. amuisse te dicar. Nesim ad matrimonia copulaueris. non possis aliquando clericus
 ordinari. Ille in uxore optabat liberos. tu in meretrice sobolem perdidisti. Illum nature & be
 nedictioni dñi seruientem. Crescite & multiplicamini. & replete terram. cubiculoq; secreta texerunt
 te subantem ad conium publica facies execrata est. Ille quod lucebat uerocundo pudore celauit.
 tu quod non lucebat impudenti omnium oculis ingeristi. Illi scriptum est. honorabiles nuptiae
 & cubile immaculatum. Tibi legitur. fornicatores autem & adulteros perdat dñs. & qui corrumpit templum
 di corrumpit illum dñs. Omnia inquit nob̄ in baptismo condonata sunt crimina. nec post indul
 gentiam. iudicis in uenda seueritas. dicente ap̄to. & hec quidem fuistis. sed abluta estis. sed
 sanctificati estis. sed iustificati estis. in nomine dñi nostri ih̄u xpi & in sp̄u dñi nri. Bene & felici
 ter condonata. sed quere quomodo tuis sordes loti sunt. & unge mundicie sordidate. Non
 dico. aut sordidat. sed in eodem statu mansisse quos fuerant. Si enim sordes fuissent. loti utiq;
 essent unge. Rogo que est ista tergi uersatio & acumen omni p̄tallo. reuertitur quia n̄
 peccatum. Peccatum est. quia n̄ est sordidum. sordidum est. n̄ dimisit dñs. quia n̄ habuit qd̄
 dimitteret. & quia n̄ dimisit. idcirco manet quod n̄ fuit. Quanta habeat baptisma & aq;
 in xpo sanctitate. Gratia paulolum post docebo. Interim iuxta uulgare puerbum. malo arbo
 ris. nodo malus cuneus requirendus est. Hoc quod dicit unius uxoris uirum. potest & aliter
 dīseri. ex iudeis erat ap̄t̄. prima xpi ecclesia deusrahel. reliquis coquebatur. sciebat lege
 concessum & exemplo patriarcharum ac moise familiare populo. nouerat immultas uxori
 bus liberos spargere. ipsis quoque sacerdotibus. huius licentie patebat arbitrium. Precepit
 ergo ne quandam licentiam ecclesie sibi uindiceret sacerdos. ne bina parit̄ & eterna coniugia
 sortiantur. sed ut singulas. uno tempore uxores habeant. contentiosum clamor esse quod dixi.
 Accipe & aliam explanationē. ne tibi soli liceat non uoluntate legi. sed legem iungere uolun
 tati. Quidam coacte interpretantur. uxores pecclesis. uiror. pep̄is debere accipi. & in hoc. In
 micena quoque si nodo a patribus eē decretum. ne de alia ad aliam ecclesiam episcopus trans
 ferat. nec uir gynaicali paup̄cule societate contempta dimoris adultere. quare tamplexus
 & quomodo uulpe uitium filio. In hoc uoic. id est incogitationibus. accipitur dñs q;
 dispensatio. ad animā referē & corpus. ita uxores pontificum dici ecclesias. de quibus
 in eia scriptum est. mulieres p̄perantes de speculo. uenite. Non est enī populus

habens intellegendiam. & rursus. mulieres diuites surgite. & audite uocem meam
& in uerbis mulieris forte qui inueniet honorabilior est p̄ciōis lapidib. que
talit̄ est. confidit in ea cor uiri sui. & in alio loco. Sapienter mulieres edificauer̄
domum. Insipiens autē destruxit manib. Nec hoc inquit uir. ep̄s uidetur indignum
cū dedō quo q; scriptū sit. sicut dispicit uxor uirum suum. sic dispexit me domus israhel.
& in alio loco. Dispondi enī uos uni uiro uirginē scām exhibere xp̄o. Mulierem autē idest. s̄
NXXI. iuxta greci sermonis ambiguitatem in his omnib. testimoniis uxorem potius intel
legi. Violenta est inquit & sator dura. & iam h̄c in p̄dictio. Redde igitur scripture sim
plicitatem suam. ne uis contrate legib. dimicemus. Quam & aliud. si quis ante baptismū
habuerit concubinam. & illam mortua. baptizatus. uxorem duxerit. utrum clericus de
beat fieri. an non. Respondebit posse fieri. quia concubinā habuerit n̄ uxorem. Coniu
gales ergo tabule. & iura dotalia non conit̄ ab apostolo condemnantur. Multos uidim̄
obnitiā paupertatem. uxorū sarcinam declinare. & ancillulas suas habere p̄ uxo
rib. susceptosq; ex his liberos colere ut p̄prios. Si forte ditati ab imperatore stola illis me
ruerint. Confestim apostolus colla submittit. & inuitur inter uxores eius recipere cogit̄
In autē principale rescriptum. eadem tenuitas implere nequuerit cū romanis legi
bus. scita eclesie mutabuntur. uidens hoc quō dicitur unus uxorū uirū. unus mulieris
possit esse intelligi. ut ad conū magis referatur. quam ad dotales tabulas. hec uniuersa
profert̄ sumus. non quo uere & simplici intellegendie resistamus. sed ut doceamus te scriptu
ras scām sic intellegere ut scripte sunt. nec euacuare baptismum saluatoris. & totum patrib.
li sacramentum. irritum facere. Sed damus quod paulo ante p̄missimus & descolare thoz aqua
rum laudes. & baptismi p̄dicemus. Rucis mundus. nec dum solet ualente. nec pallente luna
nec astris micantibus. in compositam & inuisibilem materiam. ab ista magnitudine. & de
formib. tenebris opprimebat. solus sp̄s d̄i in aurige modum supra quas ferebatur. & nescien
tē mundum in figura baptismi parturiebat. Inter celum & terram medium exortur
firmamentū. & iuxta hebraicæ sermonis. ET OI NO LOS IAN. Celum idest samam. ex
aquis sortitur uocabulum. & aq; que sup celos sunt in laudes d̄ni separantur. Unde
& in hiezechiel. christallum sup cherubim uidetur extensum. idest compacte. & densio
res aq;. Primum de aquis quod uiuat egreditur. & pennatos fideles d̄na ad celum le
uat. fabricatur homo delimo. & inter manus d̄i aquarum sacramta uersantur.
Plantatur paradysus. in eden. & unus fons inquit tuos principia diuiditur. qui postea
egrediens d̄ templo. & contra solis ortum uadens. amaras aquas. mortuasq; uiuificat.
Peccat mundus. & sine aquarum diluuiō non purgatur. Statimq; columba sp̄s sc̄i ex
pulso. alit̄ terribilimo. ita ad nos quasi ad xp̄m in iordane deuolat. & ramo refectionis ac
luminis pacem orbi adnuntiat. Pharaō cum exercitu suo nolens populum d̄i exire de
egypto. in t̄po baptismatis suffocatur. & in p̄salmis de uiter fectione illius scribitur.
Tu confirmaisti in uirtute tua mare. contriuisisti capita
confregisti capud draconis. unde & reguli. & scorpioner
tur. & postquam ad aquas uenerunt. & triumphatos
draconum in aquis. tu
arē nra queq; sectan
faciunt hydrophobas.

mirra mutatur sacramento crucis. & hinc palme apostolorum dulcoratur legibus turribus inrigantur.
Abraham & Isaac puteos facientes fodierunt repugnant alio phili. & bethsabes ciuitas iuramenti
regnumque salomonis nomen sumit a fontibus. rebecca inuenitur ad puteum. Rachel propter aquas
supplantatoris oculo saluat. Moyses filius sacerdotis madiani apud puteo ab iniuria uindictat. P
cessor domini in aquis fontium iuxta salim. quod in preteritis pax. siue perfectio christo populum parat. Ipse
saluator post baptismum & sanctificatus suo lauacro. iordanus aquas regnum celorum incipit predicare.
Primum signum ex aquis fecit. Samaritana uocatur ad puteum. Sicenter mutantur ad potum.
Nicomachus discit occulte. nisi quis renatus fuerit ex aqua & spiritu. non uidebit eum regnum celorum. Quia
ab aquis ceperat finit in aquis. Latet percutitur lancea & baptismi atque maris in parte sacramenta
funduntur. Post resurrectionem apostolorum mittit ad gentes precepit eis ut baptizentur eis. in ministerio trini
tatis penitentia facta populum iudeorum. & statim apud ad baptismum mittitur. ante quam parturitur
parit sion. & nascitur gens. Simul paulus persequitur ecclesie. & lupus rapax beniamin. uianae
ouis mittit capud. nec ante recuperat aspectum quam cursum baptismi cecitatem. Eunuchus
candaas regine lectione prophetica christi baptismate preparatur. mutat contra naturam. & inops
pellem suam. & pardus uarietates suas. Quia hanc accepit baptismum quia semper spiritum nescie
bat. iterum baptizentur. ne quis putaret agentibus aut iudeis. aquas sine spiritu sancto. ad salutem
posse sufficere. Vox domini super aquas. dominus super aquas multas. dominus. diluuium inhabitare facit. den
tes eius. grex de montibus quae ascenderunt de lauacro. omnes gemellos habentes & infecunda non est
in eis. si non est infecunda. nec sterilis. omnes habent ubera lacte rosantia quae cum apud possunt dice
re. Filii mei quos iterum parturio donec christus formetur in uobis. & lac uobis potum dedi non escam. Mi
cheas de gratia baptismi uacuat. Ipse auertit & miseretur nostri. demergit iniquitates nostras
& sicut in profundum maris omnia peccata nostra. Quomodo lauacro omnia peccata merguntur
si uxor super natat. Beati quod remissio iniquitatis. & quod tecta sunt peccata. Beatus uir cui non
imputabit dominus peccatum. Arbitror quod possimus & nos huic aliquid carnico uingere. Beatus uir
non imputabit dominus uxorem. Audiamus & iezechiel filium hominis. quomodo de eius uirtute
pronuntiat. qui hominis futurus est filius. adsumam uos de gentibus. & aspergam super uos aquam mun
dam. & mundabimini ab omnibus immundiciis uestris. & dabo uobis cor nouum. & spiritum nouum. ab
omnibus. inquit mundabo uos sordibus in omnibus. nihil pretermittit. Sordes emundantur. quan
to magis munditiae non inquinantur. Dabo cor nouum & spiritum nouum. In christo enim ihesu. neque cir
cumcisio aliquid ualeat. neque preputium. sed noua creatura. Unde & cantamus canticum
nouum. & ueteri homine deposito. non ambulamus in uelustate litterae. sed in nouitate spiritus.
Hic est calculus nouus cui nouum nomen inscribitur. quem nemo scit legere nisi qui illum
acciperit. Quot quot enim baptizati sumus in christo ihesu. in morte illius baptizati sumus. Con
sepulti enim baptismi in morte. ut quomodo surrexit christus a mortuis per gloriam patris.
ita & nos in nouitate uite ambulemus. Toties nouitate legitur & tamen maculosum nomen
uxoris. non potest ulla nouitate deleri. Consepulti sumus christo in baptismate. & resurreximus per
fidem operationis dei. qui suscitauit eum a mortuis. Cumque essemus mortui in delictis. & pro
puto carnis nostrae conuulsit nos cum illo donans. omnia delicta delens quod aduersum
nos erat chirographum decreti quod erat contrarium nobis. & ipsum tulit de medio adfigens.

illud cruci. Omnia nra cum xpo mortua sunt. uniuersa chirographi ueteris peccata delenda solum no
in uiuix uxoris. Dies meo deficiet. sic uncta que ad potentiam baptismi pertinent. descriptur i scis uola
ero digerere. & natiuitatis recunde. immo uixpo prime ponere sacramenta. ante quam dicta nudi
nem faciam. lam enim intellego. me mensuram excedere epistole. Volo superiora capitula in
quib. futuri epi uita describitur. cursim exponere. ut apostolum. non uniuersus uxoris eulogio. sed
in omni. que precepit. doctorem gentium suscipiamus. Simul obsecro. ne quis me in suggestatione
istius temporis sacerdotum scripsisse que scripsi existimat. Sed in ecclesie utilitatem. utrum ora
tores & philosophi describerent qualem esse uelint. profectum oratorem & philosophum. Non fa
ciunt inuicem demosteni & platonu. sed res ipsas absq. personis definiunt. Sic in descriptione
epi & in eod. expositione que scripta sunt. quasi speculum sacerdotu. proponit. lam in potestate
& conscientia singulor. est quales se ibi aspiciant. Quel dolere ad deformitatem. uel gaudere ad
pulcritudinem. Siquis episcopatum desiderat. bonum opus desiderat. opus. non dignitatem. labo
rem. non dilictas. Opus. per quod humilitate decrescat. non intumescat fastigo. Oportet ergo epim
intreprensibilem esse. id ipsum. quod ad datum. Siquis est sine crimine. omni uirtutes in uno sermo
ne comprehendit. & bene contranatura exigit. Si enim omne peccatum & iam in otioso uerbo rep
hensione dignum est. quis est ille qui absq. peccato. id est sine reprehensione uersetur in mundo.
sed futurus pastor ecclesie talis eligitur. ad cuius comparationem. recte grex ceteri nomina
tur. definiunt rethores oratorem. Vir bonus dicendi peritus ante uita. sic lingua in reprehen
sibilis queritur ut doctus. merito suscipiatur. Perdit enim auctoritate docendi. cuius sermo opere
destruit. Vnius uxoris uirum. de hoc supra diximus. nunc tantum amonemus. ut si uis
uxoris uir. & iam ante baptismu querit. Cetera quoq. que precepta ante bapasmu requira
nt. Neq. enim complet uniuersa post baptismum. & unum hoc mandatum intellegere ante bap
tismum. sobrium siue uigilantem. **ΝΗΦΑΛΕΙΟΣ**. quippe utrum q. significat. prudentem. orna
tum. hospitem. doctorem. Sacerdotes qui ministrant in templo di. phibentur uinu & uice
ri bibere. ne in crapula & ebrietate. ad grauentur corda eor. Quis sensus officium exhibens do
geat semper & tenuis sit. Quod autem in ser. prudentem. excludit eos qui sub nomine simplicitatis
excusant stultitiam sacerdotum. Nisi enim cerebrum sanum fuerit. omnia membra in uno ef
ornatus quoq. **ΕΜΠΛΑΚΙΟΝ** est prioris uerbi. id est in reprehensibilis. qui uita non habet. in re
phensibilis appellat. qui uirtutibus. pollet. ornatus est. Possumus & aliud intellegere. ex
hoc uerbo. iuxta illud tullu. capud e artu docere quid facias. Sunt enim quidam ignorantis mensu
ra sua & tante soliditatis. ac uerborum. ut in motu & uicessu. & in habitu. & in sermone communi
sum expectantibus. tribuant & quasi intellegentes quid sit ornatus. comantur se uerbis. & mundi
cus corporis. & lautioris mensu epulas parent. Cum omnis istius modi ornatus & calus sordibus
sedior sit. Quod au doctrina a sacerdotibus expectatur. & ueteris precepta legit. & aditum ple
nius scribit. Innocens enim absq. sermone conuersatio. quantum exemplo prodest. tantum silen
tio nocet. & latratu canum. baculoq. pastoris lupor. rabies deterrenda est. Non in uolentem.
non percussorem. uirtutibus uita opposuit. didicimus quales esse. dicamus quales esse debe
ant sacerdoter. In uolentia scurratum est. & com merrator ueni. que merito est uis. cito
dispumat in libidines. In uino luxuria in luxuria uoluptas in uoluptate in pudicitia est.

Epistola regis

in responsibus

in uisum uir

in uisum

in uisum

in uisum

in uisum

Qui luxuratur uiuens. mortuus est. Ergo qui inebriat. & mortuus & sepultus est.
Noe ad unius hore ebrietatem nudat memora sua que per sexcentos annos sobrietate con-
teperat. Loth per temulentiam nesciens libidini miscere incestum. & quem Sodoma non
uicerat. uina uicerat. Percussorem autem episcopi ille condemnat. quidolor sum suum posuit ad flagel-
la. & maledictus nunc male dixit. Sed modestum duobus malis unum opposuit bonum. ut te-
mulentia & ira modestia resisterent. Non litigiosum. nauarum. Nihil est in potentius at-
rogantia rusticorum. qui garrituram auctoritatem putant. & parati semper ad litas. in subiec-
tum sibi gregem tumidis sermonibus tonant. Auaritiam in sacerdotibus uitandam. & samu-
hel docet. nihil coram populo eripuisse se cuiquam probans. & apostolorum pauperes qui refrigeria
sumptuum a fratribus accipiebant. & propter uictum atque uestitum. nihil se aliud. nec habe-
re. nec uelle. gloriabantur. Quam ad imotheum auaritiam. aditum turpis lucri cupiditatem. ^{domini fidei}
aperissime notat; domum suam bene regentem. non ut operis augeat. nec regias paras epulas.
non ut celatas patenas struat. & phasides a ueris uaporibus coquant. qui ad ossa perueniant
& superficiem carniuum. nondissoluant artifices temperamento. sed ut quod populus precepturus est. pri-
us ad domesticos exigat. Filios habentem subditos cum omni castitate. Nescit uel imitentur
filios heli. qui in vestibulo templi cum mulieribus dormiebant. & religionem preclaram putantes.
quicquid optimum in hostiis erat in suas delicias conuertebant. Nonne ophitum. ne in superbiam elat-
us. incidat in iudicium diaboli. Mirari satis ^{queo} hominum tanta sit cecitas. de uxoribus
ante baptismum disputare. & rem in baptismo mortuam. immo cum christo uiuificantem. in calum-
niam trahere. Cuius aptum euidensque preceptum nemo custodiat. Hic catholicum uisus. hodie pon-
tifex. Hic in amphiteatro. hodie in ecclesia. Hic in uicino. mane in malta. Dudum fauor hor-
trionum. nunc uirginum consecrator. Num ignorabat apostolus tergi uersiones nostras. & ar-
gumentorum ineptias nesciebat. quid dixit unius uxoris uirum ipse mandauit. in reprehensibile.
sobrium. prudentem. ornatum. hospitalem. doctorem. modestum. non uinolentum. non per-
cussorem. non litigiosum. nauarum. Nonne ophitum. Ad omnia claudimus oculos. Solas uidemus st
uxores. Quod autem. ne in superbiam elatus. incidat in iudicium diaboli. Quis non exemplo. uerum
probat ignorat. monitarius sacerdos humilitatem & mansuetudinem rusticorum. Ignorat blandici-
as christianos. nescit se ipse contempnere. dedignitate transferre ad dignitatem. Nunc nauit. non
fleuit. non mores suos sepe reprehendit. & ad fiduciam editione corrigere. non substantiam in paupe-
res erogauit. Decathedra quod dicitur ad cathedram. id est de superbiam ad superbiam. Iudicium
autem & ruina diaboli. nulli dubium quin arrogantis sit. Incidunt in eam qui in punctu hore nec
dum discipuli. iam magistri sunt. Oportet autem eum & certimonium habere bonam ab his qui sunt.
Quale principium. talis ad uisula. qui in reprehensibilis est. non solum ad domesticos. uerum & abalie-
nis consono ore laudat. Alium & extra ecclesiam sunt. iudei. heretici atque gentiles. Talis ergo sit
pontifex christi. utque religioni deest. ut se uis de trahere non audeat. At nunc plerisque uerum
uel fauorem populi. in aurigarum modum pro redimere. uel tanto omnium hominum odio inue-
re. ut non extorqueant pecunia quod minime impetrant gestibus. Hec filii oceanis sollicito ti-
more perquirere. hec magis ecclesie custodire debeant. hoc in sacerdotibus eligendis. ca-
nonis obseruare in propria odia & priuatas simultates. carperitque se pauciores sua.

inuidiam legem xpi interpretari. Vide quantum testimonium sit huius que arzuunt. bima
riti cupit & uinculum. conjugale. & hoc ante baptismum nihil aliud ab emulis obici potest
Qui preceptum non mechandum. ipse dixit & non occides. Si in me chamus sed occidamus. trans
gressores legis sumus. Qui totam legem obseruauerit & offenderit in uno. sit omnium
reus. Itaq; cu opponeret nobis uxorem ante baptismum. nos ab eis omnia que post bap
tismum precepta si requirant. Presereunt quod licet. & obiciunt quod concessum est
EXPLICIT DE VNIUS VXORIS VIRO: Ite ad eliodi nos monachos De urbe secedendos
laude uita solitaria.

15
6
Quanto amore & studio contenderim ut pariter in heremo moraremur. Conscium mutue
caritatis tue. peccat agnoscat. Quibus lacrimis. quod dolore. quod gemitu teabeunte psequutus
sim. Ite quoq; literis testes sunt. quas lacrimis cernis in litteris. Verum tu quasi paruulus
delicatus contemptus rogatus p blandimenta fouisti. Ergo incautus quid tunc agere nescie
bam. tacerem. sed quod ardent uolebam. moderate dissimulare non poteram. In pensius ob
secrare. sed audire uolebas. quod similit non amabas. Quod unum potuit. sprete caritate affectu
quem presentem retinere non ualuit. querit absentem. Quo igitur & tu ipse abiens postularas
ut tibi postea quia ad deseruam migrassem inuitatoria ad te scripta transmitterem. Ergo
me facturum promiseram. Inuito iam pperam. Nolo primum necessarium recorderis. Nudor
amat heremus. Nolo te antique peregrinationis tereat difficultas. Qui in xpo credit. & uir
crede sermonibus. Querite primum regnum di. & hec omnia adponuntur uobis. Non tibi
pera sumenda. nuntia est. Asiam diues est. quicquid xpo pauper. Sed quid ago. rursus inuisus
obsecro. Habeant prece blandimenta discedant. debet amor lesus irasci. qui rogante con
tempserat. forsitan audias oburgante. Quid facis in paterna domo delicate miler. ubi
uallum. ubi fossa. ubi hiems acta sub pellibus. Ecce de celo tuba canit. ecce de nubibus debella
turus orbem imperator armatus egreditur. Ecce bis acutus gladius. exregis ore procedens
obuia queq; moerit. & tu mihi decubiculo adaciem. tude umbra egredieris ad solem. Corpi
ad subum tonica lorice onus non fert. Capud optum linteo. galea recusat. Mollem oio ma
nu. durus exasperat capulus. Audi edictum regis tui. Qui ne mecum. aduersum me est. & qui
mecum sic colligit. spargit. Recordare diuocinui tui diem quo xpo in baptisate conse
pultus in sacramenti uerba iurasti. pro nomine eius non te matris paritatum esse non
patri. Ecce aduersarius in pectoribus tuo xpm conat occidere. Ecce donatum quod
militaturus acceperas hostilia castra suspirant. Licet paruulus. ex collo pendeat
nepos licet sparsio crine & cissis uestibus. uerba quibus te nutrita mater ostendat
licet in lumine patris uicet pater calcet. pater perze. sicis oculis ad uexillum crucis euolans. solum pi
& uis genitrix est in hacre esse crudelom. Veni & ueni & post ead dies ille quouis tor reuer tatis impa
triam. Quo hierosolimam celestem in ror tis. coronatus incedat. Tunc municipatum cum
paulo capies. Tunc & partibus tuis eiusdem ciuitatis insperat. Tunc & prome rogabis quous
uinceres in certauit. Neque uero nescio quous nunc dicit conpede prepediri. non est nobis foreu
peccat nec dura pcedia. non & silice natos in cane nutrire tigris. & nos per ista transui
mus. Nunc tibi blindis uidua soror heret lacrimis. Nunc illi cum quibus adoleuisti uernuuli